

**הרשות השופטת
מנהל בתי המשפט**

הוראות נוהל של מנהל בתי המשפט

מספר ההוראה	הנושא	תפוצה	בתוקף מיום
01-26	קוד אתי לשימוש בכלי בינה מלאכותית ברשות השופטת	כללי	26.03.2026

קוד אתי לשימוש בכלי בינה מלאכותית ברשות השופטת

פרק ראשון: מטרה, היקף ותחולה

1. מטרה: לקבוע עקרונות, הוראות אופרטיביות ומנגנוני בקרה לשימוש יעיל זהיר ואחראי בכלי בינה מלאכותית במערכת בתי המשפט (להלן – "הקוד האתי"). ביחס לשופטים ולרשמים נועד הקוד האתי אף להבטיח אחריות אנושית מלאה על ההכרעה השיפוטית, כך שהכרעות יהיו יעילות יותר אך יישארו פרי שיקול דעת אנושי, והכל תוך שמירה על שוויון בין בעלי הדין, הוגנות דיונית ואי-פגיעה בזכויות בעלי הדין.

2. תחולה: הקוד האתי יחול על כלל גורמי השיפוט ועובדי מערכת בתי המשפט, לרבות שופטים, רשמים, שופטים עמיתים, שופטים בדימוס הנושאים תפקיד שיפוטי (להלן – "שופטים"); נציגי ציבור וחברי ועדות ערר; עוזרים משפטיים; מתמחים; סטודנטים; מזכירות וגורמי מנהלה; יחידות מטה; וכל גורם אחר, לרבות גורם המועסק במיקור חוץ.

פרק שני: הגדרות

3. הגדרות

"בינה מלאכותית" – מערכת מבוססת מכונה הפועלת ברמות אוטונומיה שונות ומפיקה פלטים (למשל: תחזיות/המלצות/טקסטים/תוכן) המשפיעים על הסביבה.

"בינה מלאכותית גנרטיבית" – מודלים היוצרים תכנים חדשים (טקסט, קוד, תמונה).

"כלי פנימי" – כלי בינה מלאכותית שאושר לשימוש בידי הנהלת בתי המשפט.

"כלי חיצוני" – כלי בינה מלאכותית חיצוניים, לרבות כלי בינה מלאכותית של מאגרים משפטיים.

הרשות השופטת מנהל בתי המשפט

פרק שלישי: עקרונות יסוד

4. שימוש רצוי וזהיר: שימוש בכלי בינה מלאכותית בעבודת הרשות השופטת מותר ורצוי, אך יש לעשות זאת בזהירות, באחריות, מתוך הבנת הסיכונים והחסרונות, ובכפוף להוראות הקוד האתי החל ונהלי הנהלת בתי המשפט.
5. הזדמנויות: כלי בינה מלאכותית מספקים למערכת המשפט הזדמנויות לייעול העבודה, דיוק ההחלטה השיפוטית, פינוי הסגל השיפוטי והמינהלי לעיסוק בעניינים מהותיים, ושיפור השירות לציבור. שימוש נכון בכלים אלו יכול לחסוך זמן שיפוטי ולבר-שיפוטי רב, להקל על העומסים המוטלים על המערכת, לקצר את משך ההליכים, ולאפשר קפיצת מדרגה בעבודת מערכת בתי המשפט.
6. בינה מלאכותית היא כלי-עזר בלבד: בינה מלאכותית היא כלי עזר שלא נועד להחליף את הגורם האנושי במערכת בתי המשפט (שיפוטי ואדמיניסטרטיבי). השימוש בבינה מלאכותית אינו גורע משיקול דעת השופטים ועובדי מערכת בתי המשפט ומאחריותם לניהול הליך הוגן וראוי.
7. אחריות אנושית ועצמאות שיפוטית: האחריות על החלטות שיפוטיות היא על השופטים. כל החלטה שיפוטית תתקבל ותחתם על ידי המותב היושב בדיון, על יסוד בדיקת הדיון, העובדות, כתבי הטענות וכל מידע נדרש אחר. שימוש בכלי בינה מלאכותית מכל סוג אינו פוטר את השופט מחובתו לבדוק תוצרים המתקבלים מכלים אלה.
8. שיקול דעת וחובת הנמקה: השימוש בכלי בינה מלאכותית אינו גורע מחובת השופט להפעיל שיקול דעת עצמאי או מחובת ההנמקה הקבועה בדיון.
9. שמירה על זכויות בעלי דין במערכות אדמיניסטרטיביות: שימוש במערכות בינה מלאכותית מנהליות או מזכירותיות ייעשה תוך שמירה על זכויות המתדיינים ועל הליך שוויוני. מקום שבו החלטה או פעולה אוטומטית עשויה להשפיע על זכויות יש לאפשר לגביה הליך השגה.
10. הליך הוגן ושוויון: שימוש בכלי בינה מלאכותית לא יפגע בזכויות דיוניות או מהותיות של בעלי דין.
11. אמון הציבור ו שקיפות: השימוש בכלי בינה מלאכותית במערכת המשפט יהיה גלוי לציבור. ייקבעו כללי גילוי המותאמים לסוג השימוש בבינה מלאכותית ומאפייניה.
12. פרטיות, חיסיון ואבטחת מידע: חל איסור להזין לכלי שאינו כלי פנימי (מערכות חיצוניות) מידע כלשהו מתיק מסוים, לרבות כתבי טענות, מידע פרטי על בעלי הדיון, טיוטות או קטעי

הרשות השופטת מנהל בתי המשפט

טיטות. המידע במערכות חיצוניות אינו מאובטח ; הוא נשמר ונלמד על ידי חברות פרטיות שאף עשויות לסחור בו.

13. כשירות והכשרה : שימוש בכלי בינה מלאכותית פנימיים ייעשה בידי משתמשים שהוכשרו לכך במערך הדרכות שיקבע על ידי הנהלת בתי המשפט והמרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים. גורם שלא יעמוד במערך ההכשרות הנדרש לא יורשה להמשיך לעשות שימוש בכלי בינה מלאכותית פנימיים.

פרק רביעי: דגשים בשימוש

14. כללי : מותר ורצוי לעשות שימוש בכלי בינה מלאכותית. השימוש יעשה בהתאם לקוד האתי ולכל דין.

15. בדיקה ואימות : על המשתמש לאמת כל קביעה עובדתית, ציטוט, אזכורי חקיקה ופסיקה, סיכומים משפטיים, וכל מידע אחר מול מקורות מוסמכים.

16. ניסוחים : עצם ניסוח שאלה או תרחיש היפותטי במסגרת שימוש בכלי בינה מלאכותית אינו מהווה כשלעצמו ביטוי לעמדה מוקדמת או להכרעה מגובשת, ובלבד שההכרעה השיפוטית תתקבל באופן עצמאי, לאחר בדיקה ואימות, בהתאם לקוד האתי ולכל דין.

17. זהירות מהטיות והזיות : כלי בינה מלאכותית הם כלים סטטיסטיים הנסמכים על מידע קיים. כפועל יוצא הם עלולים לייצר תשובות שגויות או מופרכות (המכונות : "הזיות"), לרבות הפניות שגויות לפסיקה, ציטוטים שלא היו ולא נבראו, או סיכומים מסולפים של עובדות, תוך הצגתם באופן סמכותי ומשכנע. אפשרות זו קיימת גם בכלי בינה פנימיים ומאושרים, הנסמכים על כתבי הטענות של הצדדים (שיכולים לכלול בעצמם שגיאות או הטיות) ועל מודל שפה שנבנה להשיב תשובה באופן קוהרנטי וברור, גם אם אינה מדויקת. מכאן שפלט שנחזה להיות מדויק אך אינו מבוסס בדין או בחומר הראיות עלול להטעות את השופטים וצוותם, ולפגוע באיכות ההכרעה השיפוטית. על רקע זה מתחזקת חובת הבדיקה של תוצרי מערכות אלו.

18. שימוש בכלי AI על ידי בעלי הדין : השופט וצוותו יהיו ערים לכך שחלק מהצדדים מסתייעים בכלי בינה מלאכותית, ברמות שונות, לרבות לצורך ניסוח כתבי טענות, חיפוש מקורות משפטיים ומידע. מובהר אפוא, כי חובת הבדיקה של תוצרי הבינה המלאכותית הפנימיים חלה גם על טענות, הפניות וציטוטים שמקורם בכתבי בית דין, חוות דעת או נספחים שהוגשו ; שכן מערכות בינה מלאכותית אינן מזהות "הזיות", טעויות או הטעות, שפורטו בכתבי הטענות שהגישו הצדדים והן מקבלות אותן כנתון.

הרשות השופטת מנהל בתי המשפט

19. מזכירות ומנהלה :

- (א) כל פעילות תקבע בהתאם להגדרות הנהלת בתי המשפט ומאפייני המערכת ובהתאם לאישורה. אין לנקוט פעולה שאינה מאושרת.
- (ב) ככלל השימוש במערכות בינה מלאכותית ייעשה תוך שמירה על דיני הגנת הפרטיות, חיסיון וסודיות על פי דין, והנחיות אבטחת מידע.

פרק חמישי: שקיפות

20. שקיפות ופתיחות לציבור: הרשות השופטת תפעל בשקיפות ותודיע לציבור באמצעות אתר האינטרנט שלה על כל שימוש בכלי בינה מלאכותית, ותעדכן מעת לעת את רשימת השימושים.
21. חובת גילוי: ככלל אין חובה לגלות שימוש שגרתי בכלי בינה מלאכותית, לרבות צ'ט המשפט.

פרק שישי: כללי עבודה וחובת גילוי בלשכה

22. חובות האמון שבין השופט וצוותו יוותרו ללא שינוי.
23. על כל שופט לקבוע נהלי עבודה פנימיים בלשכה לשימוש בכלי בינה מלאכותית, פנימיים וחיצוניים, ולהבהיר את החובה לפעול לפי הקוד האתי.
24. חובה על צוות הלשכה לבדוק כל מידע ותוצר שהופק על ידי בינה מלאכותית, לרבות אזכורי פסיקה ובדיקת קיום הליך ערעורי לפסיקה הנזכרת, חקיקה, ספרות משפטית, סיכומים, וכל תוצר אחר, טרם הצגתם לשופט.
25. לא יועבר לשופט תוצר של מערכת בינה מלאכותית שלא עבר בדיקה עניינית מלאה על ידי מגישו. ככל שמובא תוצר כאמור במלואו או בחלקו, יש לוודא כי נבדק ואומת, וכי מוצג לשופט תוך גילוי כי מקורו בכלי בינה מלאכותית.

פרק שביעי: הכשרה והטמעה

26. תאומץ תכנית הכשרה רב-שכבתית ומתמשכת לכלל גורמי המערכת, תוך התאמת התוכנית לצרכי כל אחד מן הגורמים – שופטים, נציגי ציבור, עוזרים משפטיים, מתמחים, סטודנטים, עובדים, גורמי מינהל וכל גורם רלוונטי אחר.
27. מערך ההכשרות יכלול, בין השאר, הכשרה ראשונית מוקדמת שתכלול מעבר על הקוד האתי, ותסביר למשתמשים על עקרונות הפעולה של המודלים השונים, לרבות כלים פנימיים של מערכת בתי המשפט, על עקרונות השימוש האחראי בבינה המלאכותית, על תופעת ההזיות, על

הרשות השופטת מנהל בתי המשפט

מגבלות ההבנה של המערכות, על הטיות וסיכוני אפליה, וכן על כללי ניסוח שאילתות (prompting) באופן שישפר את התוצר ויקטין טעויות.

28. יקבעו הכשרות חובה מינימליות בחודשי השימוש הראשונים. גורם שלא יעמוד בהכשרות החובה לא יוכל לעשות שימוש בכלי בינה מלאכותית פנימיים.

29. יוקם מערך ליווי ותמיכה שיכלול גורמים שיפוטניים וגורמי מקצוע.

30. לצורך שיפור השימוש במערכת יגובשו הצעות לפרומפטים קבועים, רבים ככל האפשר, שיתנו מענה לשאלות חוזרות, בהתאם לסוג התיק ולשלב הדיוני.

פרק שמיני: הוראות שונות

31. יתקיים מחקר שיבחן באופן שוטף היבטים שונים של שימוש המערכת. תוצרי המחקר יבחנו מדי תקופה, בכלל זה ייבחנו היקף השימוש והשפעת הכנסת כלי בינה מלאכותית על עבודת מערכת בתי המשפט מבחינת היקפי תיקים, עומסים ויעילות.

32. ימונה בעל/ת תפקיד שירכז את נושא השימוש בכלי בינה מלאכותית במערכת בתי המשפט על כלל היבטיו.

33. תוקם ועדה מייעצת שתיתן מענה להיבטים אתיים של השימושים הקיימים והעתידיים בבינה מלאכותית. הוועדה תכלול ייצוג של מערך הטכנולוגיה, המחלקה המשפטית, גורמי הנהלה, שופטים, צוותים שיפוטניים וגורמי מינהל. הוועדה המייעצת תיתן, במידת הצורך, מענה גם לסוגיות אתיות שעשויות להתלוות לכניסת מערכות חדשות, לרבות הערכת השפעה וסיווג הסיכון של המערכות והשימוש בהן.

34. פירוש הקוד ייעשה ברוחו ובתכליתו. נוכח שינויים טכנולוגיים מהירים, חלקם לא צפויים, יש לבחון ולעדכן את הקוד אחת ל-12 חודשים או עם שינוי טכנולוגי/נורמטיבי מהותי.

35. הקוד ייכנס לתוקף ביום 26.03.2026.

בכבוד רב,

צחי עוזיאל, שופט

מנהל בתי המשפט